

PUBLICATIENUMMER: 2021007690

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekster], wonende te [woonplaats], verzoekster

en

[verweerder], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school] te [vestigingsplaats],
verweerder

gemachtigde: de heer mr. P. Dijkmans

1. KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek is gegrond. Verweerder heeft de ondersteuningsbehoefte van de leerling onvoldoende in kaart gebracht om te kunnen concluderen dat de school niet langer passend voor de leerling is.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 26 mei 2021 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de kennelijke verwijdering van haar zoon [leerling], die sinds 9 april 2021 buiten het reguliere onderwijsproces van zijn groep om, in beperkte mate (afstands-)onderwijs krijgt aangeboden vanuit [school]. Verweerder heeft op 11 juni 2021 een verweerschrift ingediend en dit aangevuld op 7 juni 2021 en 18 juni 2021.

De hoorzitting vond digitaal plaats op 22 juni 2021.

Verzoekster was hierbij aanwezig.

Namens verweerder waren aanwezig [directeur-bestuurder], [directeur] van de school en [intern begeleider], daartoe bijgestaan door hun gemachtigde.

Namens [samenwerkingsverband] waren aanwezig [schoolbegeleider/orthopedagoog] en [onderwijskundig medewerker].

3. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [leerling], geboren op [geboortedatum] 2011.
2. In groep 3 heeft [leerling] vanwege grensoverschrijdend en overprikkeld gedrag een hoofdtelefoon en een rustigere plek in de klas gekregen. In groep 4 zijn de stemmingsklachten bij [leerling] toegenomen.
3. De school heeft [leerling] per september 2019 aangemeld voor de plusklas, een klas voor hoogbegaafde leerlingen. [leerling] voelde zich echter onveilig, ontwikkelde een negatief zelfbeeld en vertoonde grensverleggend gedrag. Mede hierom heeft [leerling] gedurende dat schooljaar ook weerbaarheidstrainingen gevolgd en is hij in behandeling geweest bij een psycholoog.
4. In januari 2020 heeft een eerste Handelingsgericht Integraal Arrangeren (HIA)/Multidisciplinair overleg (MDO) plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit overleg heeft de school een specialist op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid (MHB) ingeschakeld.
5. Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 heeft de school geconcludeerd dat groep 6 voor het schooljaar 2020-2021 niet geschikt is voor [leerling] vanwege onvoldoende aansluiting bij klasgenoten. Vervolgens is hij in overleg met verzoekster gedurende een proefperiode van 4 maanden op [school 2] geplaatst, een school voor hoogbegaafden. In december 2020 heeft [school 2] de proefplaatsing beëindigd en daarbij aangegeven dat [leerling] beter geplaatst kan worden op het speciaal onderwijs cluster 4.
6. In januari 2021 is [leerling] terug naar de school gegaan en is door de school in groep 8 geplaatst. Verzoekster heeft toen onderzoek naar het IQ en EQ van [leerling] geïnitieerd. De resultaten van deze waren op het moment van de zitting nog niet beschikbaar. Verder volgde [leerling] Psychomotorische Therapie (PMT).
7. Op 6 april 2021 heeft de school [leerling] op verzoek van ouders teruggeplaatst van groep 8 naar groep 6. Op 8 april 2021 heeft op school een incident plaatsgevonden waarop [leerling] van school is weggelopen. Op 9 april 2021 heeft verweerder besloten dat mede vanwege zijn gedrag de veiligheid van [leerling] niet langer gewaarborgd kan worden.
8. Op 13 april 2021 heeft de school een ontwikkelingsperspectief (opp) opgesteld voor [leerling]. Verzoekster en de vader van [leerling] hebben het opp niet ondertekend.
9. Sinds 29 april 2021 krijgt [leerling] op school twee dagdelen per week een-op-een begeleiding aangeboden op de school, op basis van een arrangement dat is toegekend door het samenwerkingsverband. Gedurende de rest van de schoolweek zit hij thuis. De school heeft direct na het incident van 8 april 2021 een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) aangevraagd; deze is op het moment van de zitting nog niet afgegeven.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Er is sprake van een feitelijke verwijdering. De school onttrekt [leerling] de toegang tot deelname aan het reguliere onderwijsproces op de school. [leerling] gaat slechts twee ochtenden per week met een-op-een begeleiding naar de school. School en samenwerkingsverband doen op dit moment weinig tot niets aan het onderwijs aan en de ondersteuning van [leerling]. Verzoekster wil dat de school de juiste begeleiding biedt, anders zullen zowel de leerresultaten als het gedrag van [leerling] achteruitgaan. [leerling] heeft momenteel naast onderwijs ook andere begeleiding

nodig voor zijn ontwikkeling. Hij heeft hulp nodig voor versterking van zijn zelfbeeld en zelfvertrouwen. Ondanks dat de constatering van [school 2] dat speciaal onderwijs cluster 4 beter bij [leerling] zou passen voor verzoekster als een verrassing kwam, staat zij hiervoor open. Ook voor andere vormen van onderwijs staat zij open, zolang maar wordt onderbouwd waarom een bepaalde vorm van onderwijs bij [leerling] zou passen. Verzoekster wil dat eerst de uitslag van onderzoek naar het IQ en EQ van [leerling] wordt afgewacht voordat wordt besloten wat passend onderwijs is voor hem. Zolang de uitslagen van de onderzoeken nog niet bekend zijn, dient de school hulp en onderwijs te bieden.

Standpunt verweerder

De school kan niet langer voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. [leerling] heeft naast zijn hoogbegaafdheid te kampen met gedragsproblematiek. De plusklas was niet in staat om [leerling] de begeleiding te bieden die hij nodig heeft. De verwachting van school en ook ouders was dat de gedragsklas van [school 2] wel passend zou zijn. Het advies van [school 2] voor speciaal onderwijs cluster-4 kwam daarom onverwacht. Nadat [leerling] terugkwam van [school 2], heeft de school onderzocht of [leerling] aansluiting had bij de leerlingen in groep 8. De school wilde [leerling] in een intermezzoklas plaatsen, een tussenvoorziening voor leerlingen die worden voorbereid op het voortgezet onderwijs. Intermezzo kon echter niet voldoen aan de extra ondersteuningsbehoefte van [leerling] voor zijn gedrag, waardoor hij daar nooit gestart is. [leerling] liet na zijn terugkeer van [school 2] op de school steeds meer externaliserend gedrag zien. Hij is drie keer van school weggelopen en kreeg een paniekaanval toen hij moest prikken voor zijn diabetes. Niemand kreeg hem rustig, ook verzoekster niet. Omdat de school [leerling] zijn veiligheid niet meer kon garanderen, heeft de school besloten hem alleen nog toe te laten in de klas (inmiddels was [leerling] op verzoek van ouders teruggeplaatst naar groep 6) als hij daar individuele begeleiding kreeg. Die was twee dagdelen per week beschikbaar. Hij krijgt werk om de overige dagdelen thuis te werken. Dat kan geen structurele situatie zijn. Verweerder heeft daarom een tlv aangevraagd om alsnog een passende plek voor [leerling] te realiseren. Achteraf gezien had verweerder na de terugkeer van [school 2] de regie beter op moeten pakken. Nu heeft de consensuscultuur voor vertraging gezorgd. Verweerder erkent dat de ondersteuning meer planmatig en structureler had gekund door eerder een opp op te stellen. In dat geval was de ondersteuningsbehoefte van [leerling] systematischer in kaart gebracht. Verweerder weet niet welke onderwijsplek passend is voor [leerling] als de tlv voor cluster-4 niet wordt afgegeven.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband is al lange tijd betrokken. Er zijn veel inspanningen verricht om [leerling] te helpen. De tlv zal naar verwachting binnen een week worden afgegeven. In aanloop naar de tlv-afgifte is [leerling] door een medewerker van het speciaal onderwijs cluster 4 geobserveerd. Dit is gebeurd tijdens de een-op-een begeleiding in de klas. Op dit moment zet het samenwerkingsverband een arrangement in waaruit de twee dagdelen één-op-één begeleiding van [leerling] worden betaald. Het samenwerkingsverband is in beginsel bereid dit arrangement uit te breiden. De huidige begeleider is echter maar twee ochtenden beschikbaar. Er is via de gemeente geprobeerd om dagbesteding te regelen voor [leerling] gedurende de dagdelen die hij niet naar school gaat. Het JOT (Jeugdondersteuningsteam) zou daarvoor zorgen, maar heeft aangegeven dit schooljaar niks meer te kunnen doen.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Voor de beoordeling van haar bevoegdheid stelt de Commissie een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk.¹

Weliswaar is de beslissing om [leerling] niet meer tot het reguliere onderwijsproces van de school toe te laten, niet geformuleerd als een (voornemen tot) verwijdering en ook niet als zodanig schriftelijk medegedeeld, maar van een voornemen tot verwijdering is naar het oordeel van de Commissie wel degelijk sprake.

De school staat op het standpunt dat zij niet in staat is [leerling] de ondersteuning te bieden die hij nodig heeft. Dat geldt zowel gedurende de periode dat de tlv nog niet is afgegeven, als in de situatie dat er geen tlv zou komen. Verweerder heeft ter zitting verklaard dat de school geen passende onderwijssetting voor [leerling] is. Een definitieve en volledige terugkeer van [leerling] naar het reguliere onderwijsproces op de school is volgens verweerder niet aan de orde.

De Commissie leidt hieruit af dat het niet de bedoeling is dat [leerling] – al dan niet met een (uitgebreid) arrangement – terugkeert naar het reguliere onderwijsproces op de school.

Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

Inhoudelijk oordeel

Partijen zijn het erover eens dat [leerling] een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte. Hij is in de klas moeilijk te handhaven. Hij heeft moeite om zijn emoties te reguleren, accepteert dan geen gezag, wil niet naar school en loopt soms van school weg. Daarnaast heeft hij last van stemmingswisselingen, een negatief zelfbeeld en vertoont hij soms agressief gedrag vanwege oplopende frustraties bij het leren. [leerling] komt niet goed tot leren. Partijen zijn het er ook over eens dat er in het licht van [leerling]'s welzijn nu iets moet gebeuren.

De school heeft diverse inspanningen verricht door [leerling] te plaatsen in een plusklas, de mogelijkheid voor een intermezzoklas te onderzoeken en een proefplaatsing op [school 2] te regelen. Voor de Commissie is echter niet inzichtelijk geworden op basis waarvan de school telkens heeft besloten dat de geprobeerde initiatieven eventueel passend zouden zijn voor [leerling].

Geconstateerd kan worden dat de ondersteuning en begeleiding van [leerling] onvoldoende systematisch zijn aangepakt, hetgeen ook door verweerder is erkend. Voor de school was het onduidelijk wat de oorzaak was van het gedrag van [leerling] en welke ondersteuning hij precies nodig heeft. De school had de ondersteuningsbehoefte van [leerling] eerst duidelijk moeten krijgen, onder andere door opstellen van een opp en het tijdig (laten) uitvoeren van onderzoek. Onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling] had dan eerder kunnen plaatsvinden, in ieder geval voor de situatie escaleerde. Nu heeft er pas op initiatief van verzoekster in januari 2021 onderzoek plaatsgevonden.

Het tijdig opstellen van een opp biedt handvatten om het onderwijs en de ondersteuning aan een leerling op een planmatige en inzichtelijke wijze vorm te geven. Op deze manier hebben de school en de ouders van de leerling scherper in beeld waarnaartoe wordt gewerkt. Het opp biedt de school en de ouders van de leerling houvast bij het reflecteren op de gerealiseerde opbrengsten.

Dat is nu niet gebeurd omdat het opp pas is opgesteld ten behoeve van de tlv-aanvraag. Hiervoor is een opp niet bedoeld.

Toen [leerling] terugkeerde van [school 2], had de school navraag moeten doen op grond waarvan [school 2] niet kon voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling] en waarop de gedachte cluster 4 onderwijs was gebaseerd. Vervolgens had de school regie moeten nemen om zelfstandig onderzoek te doen of te laten doen naar de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Verweerder heeft echter vooral oplossingen buiten de school gezocht door het samenwerkingsverband, de leerplichtambtenaar en het JOT in te schakelen. Toen die niet of gedeeltelijk beschikbaar bleken, heeft school slechts gedeeltelijke ondersteuning aan [leerling] geboden door middel van een-op-een begeleiding gedurende twee dagdelen per week, in plaats van actief te onderzoeken welke (on)mogelijkheden er nog meer waren tot extra ondersteuning binnen de school.

Alles overziend concludeert de Commissie dat verweerder onvoldoende de ondersteuningsbehoefte van [leerling] in kaart heeft gebracht en daarmee onvoldoende heeft aangetoond dat de school niet langer kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van [leerling]. Het verzoek is dan ook gegrond.

7. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie dat het verzoek gegrond is.

8. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder, mede gelet op de situatie van thuiszitten waarin [leerling] zich nu bevindt, met spoed onderzoek naar zijn ondersteuningsbehoefte te doen, om daar vervolgens adequate acties op te ondernemen.

Aldus gedaan te Utrecht op 15 juli 2021 door prof. dr. R. van Schoonhoven, voorzitter,
drs. R. Aerden en drs. J.J.M Cremers, leden, in aanwezigheid van mr. drs. A.C van Dijk, secretaris.

prof. dr. R. van Schoonhoven
voorzitter

mr. drs. A.C van Dijk
secretaris

¹ Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO)